

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Mredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za po.
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača

za četrta leta
Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 21. oktobra 1924.

Telefon št. 552.

V. 125.

Rešite nas krošnjarej!

Med največje nadloge trgovcev na deželi spadajo krošnjariji. Ni še tako majhnega kraja, kamor ne bi našli pot ti ljudje. Posebno v mariborski oblasti najdeš krošnjarej povsod in sedaj, ko je vse zaposleno po vinogradih, jih najdeš tudi tam, kjer siljuje svojo robo in kjer so posestnikom uprav v strah. Povsod vohajo, vse pregledajo, človek se jih ne more niti otresti. Zdi se, da imajo posebno naklonjenost do naših obmejnih krajev, ker jih v mariborski oblasti, posebno ob meji, kar mrgoli. In kako ne, saj ni nič čudnega, da so krošnjarijem obmejni kraji posebno priljubljeni, ker je tukaj dana najlepša prilika, da morejo tihotapiti; brez tihotapstva bi se krošnjarijenje niti ne izplačalo. Škoda, katero pa delajo ti ljudje legalnim trgovcem na deželi, je znatna, kajti jasno je, da more krošnjari svoje blago, uvoženo prav čestokrat na nedopusten način, ko nima skoro nobenih režijskih stroškov in je skoro brez vsakih javnih bremen, pod katerimi tako močno trpi legalna trgovina, prodajati po mnogo nižji ceni, nego trgovci. Toda pri tem niso oškodovani samo trgovci, ampak tudi konsumenti, ker kupujejo od krošnjarijev vsiljeni jim »šund«. V veliki meri je pa pri tem na škodi tudi država sama, ki izgubi na davkih. Zato bi bilo pričakovati, da bo država, v interesu razvoja legalne trgovine, v zaščito davkoplačevalcev, v zaščito konsumentov, pa tudi iz ozirov javnega varstva, podvzela vse potrebne korake, da se krošnjaristvo odpravi in da se rešimo te nadloge. Koliko resolucij je šlo že glede tega vprašanja na različne oblasti, koliko prošelj, koliko pritožb, a do danes se proti krošnjarijem ni storilo skoro ničesar.

Ko se je nedavno predstavila bivšemu velikemu županu mariborske oblasti g. dr. Pirkmayerju deputacija trgovcev s prošnjo, da vendar nekaj ukrene v zaščito trgovcev, je g. veliki župan sicer obljubil svojo pomoč, izdal podrejenim srezkim oblastem potreben poziv, pri čemer je pa potem tudi akcija ostala, in danes so srezi, orožniške postaje itd. pozabili na cirkular g. velikega župana, ako so ga vobče kdaj poznali, krošnjariji pa smejo svobodno prodajati neglede na to, ali imajo potrebno dovoljenje ali ne.

Ko sem se nekoč mudil po opravkih v Ljubljani in sem prenočil v »Unio-nu«, me je zbudil detektiv že ob 4. uri zjutraj ter zahteval, da se mu legitimiram, to je zahteval tudi drugi dan, in najbrže bi se to ponavljalo vsak dan, dokler bi bil v Ljubljani, pri nas pa na deželi in ob meji se pusti, da svobodno barantajo tujci in orožnikom ne pade niti na um, da bi take individue nadzorovali, odnosno, da bi stremeli za tem, da se naši kraji teh ljudi polagoma otresejo!

Ker so se v zadnjem času priteple, posebno k nam na Štajersko, cele tolpe krošnjarijev, moramo opozoriti oblastva, da store potrebno, da se v interesu legalne trgovine, ki nosi težka davčna bremena in druge dajatve, v interesu konsumentov in v interesu države same, naval teh ljudi na naše kraje prepreči. O tej utemeljeni zahtevi je šlo na merodajna mesta že dovolj in še preveč predstav in pričakovati bi bilo, da se odgovorni organi zganejo, da se neprestanim in upravičenim pritožbam že vendar enkrat ugodi.

Trgovec z dežele.

Nemška sodba o jugoslovanski industriji.

Hamburški »Wirtschaftsdienst« je o naši industriji priobčil članek, ki ga podamo skrajšanega:

Za neodvisno in samostojno industrijo so podani v Jugoslaviji vsi pogoji, tako glede številnih virov surovin in energije kakor glede položaja delavcev. To naravno bogastvo je bilo podlaga za prva in najstarejša industrijska podjetja v vseh deželah današnje Jugoslavije. Vidimo zelo razvito lesno industrijo, mlinsko, pivovarniško, cementno in kemično industrijo ter lepe začetke za razvoj železne industrije. Za vse te vrste je doma dosti surovin najboljše kakovosti. A omejeno število domačih konsumentov in huda konkurenca visoko razvite zahodnoevropske tehnike stavi nadaljnemu razširjenju gotove meje. Razvoj se zdi da bo tak, da bo železna industrija s pomočjo domačih virov energije imela v kratkem med domačo industrijo prav posebno vlogo.

Glede energije omenimo, da cenijo premogovne zaloge na devet milijard ton. Premoga imajo dosti, zlasti Slovenija, zahodna Hrvatska, srednja Bosna, Hercegovina in Srbija. Doslej je dala največ premoga Slovenija, leta 1922 na primer 1.500.000 ton, nato Bosna in Hercegovina z 1.070.000 tonami, Srbija 570.000, Hrvatska in Slavonija 440.000.

Povsod so že dosegli mirovno produkcijo, ponekod so jo celo podvojili, ne samo v Sloveniji, ki ima svoje posebne razmere. Poleg premoga izkorišča Jugoslavija tudi vse druge razpoložljive vire energije, v najobsežnejši izmeri zlasti vodno moč. To moč cenijo pri nizki vodi na 3.500.000 HP, pri srednji na 8.900.000 HP. Izkoriščenih je pa seveda šele 166.000 HP. V Evropi je Jugoslavija glede razpoložljive vodne sile na šestem mestu, glede uporabljene na osmem. Surovin je v deželi še zelo veliko. Večinoma gredo pa še na tuje, da jih tam predelajo: tako baker, druge rude, bauxit itd.

Razširjenje domače industrije je možno le s pomočjo inozemstva. Ali naroči domači kapital tuje stroje, ali pa se preselijo tuje industrije v Jugoslavijo. Vsled pomanjkanja domačega kapitala se uveljavlja bolj druga metoda. Sedanji položaj industrije ni posebno ugoden, ravno vsled pomanjkanja kapitala. Vendar so se pojavili ob istem času trije činitelji, ki bodo poživili trgovino in industrijo: nemške stvarne dajatve, notranjepolitično pomirjenje in pa izvozna sezija.

Uredba o odpiranju in zapiranju trgovin.

Ministrstvo za socialno politiko je izdelalo načrt uredbe, ki bo predložena ministrskemu svetu in ki se glasi:

I.

A. Ob delovnikih.

§ 1.

Nobeno trgovsko in obrtniško podjetje na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, brez ozira na to, ali je v njem zaposleno pomožno osebje ali ne, ne sme odpirati poslovnih prostorov pred 6. uro zjutraj, niti imeti odprte po 7. uri zvečer, odnosno v Dalmaciji, kjer to zahtevajo klimatične razmere, po 9. uri zvečer. Razen tega morajo biti preko poldneva najmanj eno uro zaprti.

Delovni čas za dotična podjetja ne sme biti v zgoraj predpisanih mejah

daljši, kakor je predpisan po uredbi o delovnem času za trgovska in obrtna podjetja.

§ 2.

Čas odpiranja in zapiranja trgovskih in obrtniških lokalov za posamezne kraje bo odredilo v okviru mej, ki so določene v predhodnem paragrafu, pristojno upravno oblastvo I. stopnje v sporazumu z zainteresiranimi krajevnimi organizacijami delavcev in delodajalcev, ozirajoč se na to, da se bo doba odpiranja in zapiranja lokalov krila z delovnim časom, ki je dovoljen za dotično skupino podjetij.

V krajih, kjer bi se v tem oziru ne dalo doseči sporazuma, bodo pristojna upravna oblastva dostavila mnenja obeh zainteresiranih strank v tem vprašanju pristojnim inšpekcijam dela, ki bodo potem določile dobo odpiranja in zapiranja trgovin za dotične kraje.

Z odločbo inšpekcije dela nezadovoljne stranke se lahko pritožijo v roku 14 dni po prejemu obvestila ministrstvu za socialno politiko. Odlok ministrstva je končno veljaven.

§ 3.

Nekvarno predpisom § 1. pričujoče uredbe smejo biti preko poldneva odprti sledeči lokali:

1. Kavarne, gostilne, hoteli, javne kuhinje in trgovine za izključno prodajo mlečnih izdelkov (mlekarnice);

2. slaščičarne;

3. trafike;

4. trgovine za prodajo časopisov;

5. ob selitvi trgovine.

Ostale trgovine, ki so navedene v § 1. te uredbe, smejo biti preko poldneva samo začasno odprte in sicer v sledečih slučajih:

6. Kadar se mora delo v trgovini nezogibno nadaljevati, da se prepreči pokvarjenje blaga, ki je izpostavljeno atmosferskim uplivom;

7. ob dnevnih letnih sejmov;

8. ob tržnih dneh (pazarne dane).

Lastniki naštetih podjetij pa morajo razvrstiti delo v svojih obratih tako, da ima njihovo pomožno osebje tekom dnevnega delovnega časa nedeljeno predpisani odmor v smislu določb § 11. zakona o zaščiti delavcev.

§ 4.

Ravnotako smejo biti nekvarno § 1. te uredbe kavarne, gostilne, hoteli, slaščičarne in tobakarne preko poldneva odprte, ako to ni po predpisih krajevnih upravnih oblasti prepovedano in ako se zaposleno pomožno osebje ne zaposluje preko maksimuma delovnega časa, ki je predpisan v odredbah o delovnem času za dotično vrsto podjetij.

§ 5.

Nekvarno predpisom o odpiranju trgovin, ki je določen v § 1. te uredbe, smejo oblastne inšpekcije dela po za-slišanju zainteresiranih organizacij delavcev in delodajalcev dovoliti, da ostanejo trgovine odprte tudi preko določene časa in sicer za največ 2 uri, a to le v sledečih primerih:

1. Pred dnevi velikih praznikov;

2. ob dneh letnih sejmov;

3. ob prilikah velikega zbiranja prebivalstva in drugih nepričakovanih primerih, ako bi se za to pokazala posebna potreba.

V teh primerih morajo lastniki dotičnih podjetij plačati svojemu pomožnemu osebju to delo kot nadurno delo v smislu čl. 10. zakona o zaščiti delavcev.

B. Ob nedeljah in praznikih.

§ 6.

Lastniki trgovskih in obrtniških podjetij morajo, v kolikor ne spadajo med

podjetja, ki so navedena v čl. 14. zakona o zaščiti delavcev, ob nedeljah, odnosno ako ena tretjina lastnikov imenovanih podjetij druge vere v kakem mestu to zahteva tudi na one dni, ki v smislu čl. 12., odst. 2., zakona o zaščiti delavcev nadomestujejo nedeljo, imeti svoje lokale celi dan zaprte.

§ 7.

Nekvarno določbam predhodnega paragrafa smejo biti navedene prodajalne odprte samo v sledečih primerih:

1. Ako pade na te dni letni sejem, odnosno nedeljski tržni dan, (pazarni dan) sejem;

2. ako se te dni podjetje seli;

3. zadnjo nedeljo pred Božičem in pred novim letom.

V vseh teh navedenih primerih smejo lastniki trgovskih in obrtniških podjetij imeti svoje prodajalne cel dan odprte, izvzemši primer nedeljskih tržnih dni, ko smejo biti trgovine samo dopoldne odprte in v kolikor niso to podjetja, ki spadajo v čl. 14., odst. 2., zakona o zaščiti delavcev, katerim je dotične dni celodnevno delo dovoljeno.

§ 8.

Na državne praznike morajo imeti lastniki podjetij, ki so navedeni v § 1. te uredbe, trgovine brez razlike na vero zaprte in sicer v obsegu, kakor to določijo pristojna oblastva.

Na dneve ostalih praznikov pa je lastnikom dotičnih podjetij na prosto dano, da imajo svoje trgovine odprte ali zaprte, vendar vsekakor le pod pogojem, da se na ta način ne skrajšuje delavcem pravice, ki so jim zajamčene v tem oziru v § 12., odst. 4., zakona o zaščiti delavcev.

Vse prestopke proti tej odredbi in v kolikor se tičejo dela pomožnega osebja preko časa, ki je predpisan po tej uredbi, bo presojala in kaznovala oblastna inšpekcija dela v smislu predpisov zakona o zaščiti delavcev, medtem, ko bodo ostale prestopke, v kolikor se tičejo odpiranja in zapiranja trgovin presojala in kaznovala pristojna upravna oblastva v smislu veljavnih predpisov.

§ 9.

Vsa upravna oblastva I. stopnje morajo najdalje v roku treh mesecev od dneva, ko bo stopila ta uredba v veljavo, prijeti postopati v smislu predpisov § 2. te uredbe in o tem obvestiti pristojno inšpekcijo dela.

V primeru, da bi se izkazalo, da je delo časa odpiranja in zapiranja trgovine in obrtnih delavnic, ki ga je v okviru predpisov, predvidenih v § 1. te uredbe, odredilo upravno oblastvo I. stopnje, škodljiva za gospodarske razmere kakaga drugega sosednega kraja in da se v tem oziru ne da doseči soglasja med pristojnimi upravnimi oblastvi, bo določilo čas odpiranja in zapiranja prodajaln za oba kraja upravno oblastvo II. stopnje.

§ 10.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem objavljenja v »Službenih Novinah« ter prenehajo istočasno veljati vse odredbe, ki niso z njo v skladu.

Iz davčne prakse.

(Važna razzsodba celjskega upravnega sodišča.)

(Nadaljevanje.)

Upravno sodišče je pri presoji tožbenih točk nastopno preudarjalo:

K tožbeni točki 1. po § 279. zakona o osebnih davkih v obliki zakona z dne 6. marca 1917, drž. zak. št. 124, se vpogled v poslovne knjige ali po

stranki ponudi ali po pristojnem davčnem oblastvu zaukaže (gl. VI. pogl. ukaza fin. min. z dne 29. septembra 1917, drž. zak. št. 396). Če stranka ponudi vpogled v knjige, mora v smislu 3. stavka § 272. omenjenega zakona natančno označiti dejstvo, ki se naj dokaže z vpogledom v knjige, drugače se ni ozirati na njeno ponudbo. Če stranka ne dovoli zaprosenega in njej dovoljenega vpogleda v knjige, se smatra ponudba za umaknjeno. Po odstavku I., 1., VI. poglavja ukaza fin. min. z dne 29. septembra 1917, drž. zak. št. 396, s katerim so se izpremenila oziroma dopolnila nekatera določila izvršilnih predpisov k I., II., III., IV. in V. pogl. zakona o neposrednih davkih, se mora obseg ponujenega vpogleda v knjige omejiti zgolj na mero, ki jo zahteva dokazna snov, razen ako se mora hkratu s ponujenim vpogledom v knjige izvršiti tudi zaukazani vpogled.

Za zaukazani vpogled v knjige veljajo drugi predpisi. Zaukazati zamore vpogled v knjige glede dohodnine davčnega oblastva, cenilna in prizivna komisija (§§ 206., 210. in 220. omenjenega zakona) in samo tedaj, ako obstojajo osnovani dvomi o pravilnosti navedb davčnega zavezanca in ako druga dokazila, ki so na razpolago, ne zadoščajo, da se dožene resnica. Stranka mora pri tem dovoljevati vpogled ne samo v opravilne in gospodarske knjige v ožjem zmislu besede, temveč tudi v vse zapiske, ki jih piše davčni zavezanec o svojem gospodarskem poslovanju in ki morejo nuditi kakršnokoli razjasnilo o okolnostih, važnih za priredbo davka. Obseg, v katerem je izvršiti vpogled v knjige, se ravna sicer po njega namenu, vendar je pridržan preudarku oblastvenega organa, ki opravlja vpogled. Ako stranka ne dovoli vpogleda, se jo lahko kaznuje s kaznimi do 10.000 Din in nastopijo nadaljnje kontumalne posledice § 213. omenjenega zakona. Po odstavku II., 5., omenjene izvršilne naredbe je pozvati davčnega zavezanca pri zaukazanem vpogledu vedno z izrečnim pristavkom, da bi se, če se pozivu ne ustreže v primernem roku, ki se določi,

priredil davek uradoma brez nadaljnega sodelovanja davčnega zavezanca na podstavi pripomočkov, ki jih ima oblastvo na razpolago (gl. odl. II. zaukazani vpogled v knjigo, VI. pogl. prej navedenega izvršilnega ukaza).

Kakor razvidno iz teh zakonitih predpisov, imata obe vrsti vpogleda tedaj bistvene razlike glede predpogoja za izvršitev vpogleda, potem glede postopanja pri izvršitvi in nadalje glede posledic v slučaju renitence stranke. Vprašanje nastane v prvi vrsti, za kakšen vpogled je šlo v predležečem administrativnem sporu, ker je od rešitve tega vprašanja odvisna rešitev nadaljnega vprašanja, če je upravno oblastvo upoštevalo v tem pogledu predpise zakona kakor izvršilne naredbe, oziroma če je stranka zadostila tem predpisom. Že tu je treba poudariti, da je stranka ponudila vpogled samo v blagajniško knjigo in ne v vse poslovne knjige in da je navedla kot dokazno snov visokost blagovnega prometa in ne morda visokosti čistega dohodka iz trgovine. Ne more se trditi, da bi ta ponudba splošno po svoji obliki in vsebini ne odgovarjala zakoniti zahtevi, razen če bi bilo oblastvo smatralo ponudbo raditega nepopolno, ker bi se s pomočjo samo blagajniške knjige ne dalo doprinesiti za strankino trditev o visokosti prometa dovoljnega dokaza. V tem slučaju bi pa upravno oblastvo moralo ponudbo iz tega razloga ali odkloniti, ali zahtevati ponudbo še drugih knjig, ki bi bile potrebne za izpopolnitev dokaza, ali pa sploh za slučaj, da so dani pogoji, zaukazati vpogled v poslovne knjige in knjižne pripomočke. Naziranje toženega oblastva, kakor ga izraža v odgovoru na tožbo, da je bila strankina ponudba radi tega nepopolna, ker je stranka ponudila samo dokaz prometa in ne dohodka, pa se ne more opirati na noben pozitiven zakonit predpis, ker je stranka brezdvomno s tem, da je navedla kot dokazno svrhu visokost prometa, zadostila zakonitemu predpisu, po katerem mora stranka navesti v ponudbi dejstvo, ki ga hoče dokazati. Prezreti pa se ne sme nadalje, kako se je stranka naznanil način davčne priredbe. (Dalje sledi.)

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREMOG, ŠLEZIJSKE BRIKETE dobavlja
„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.
Plaćilo tudi na obroke!

Josip Podbregar, višji revident drž. žel. v p.:

Železniške blagovne tarife s posebnim ozirom na našo trgovino in industrijo.

(Konec.)

Malo na boljšem je njegov tovariš na srednji postaji, kjer mora že za časa svoje prometne prakse tudi takoj komercialno delati, ker mu njegov prometni uradnik-instruktor, ki je obenem osební in tovarni blagajnik, kalkulant, računovodja itd., obesi vsa ta dela na vrat, češ: »Naj dela, da se bo naučil. Za kaj pa imamo kadeta!« In postajenačelnik takoj temu pritrdi, pa mu še on prinese svoj »Conto-corrente«, da mu ga zlatirira. »Tisto seštevanje, kar ste se ga v šoli učili, ni zanič. Tukaj se bodele šele naučili latrirati.« In ta »Vogel friss oder stirb«-taktika ga privede res do tega, da se več nauči, kakor njegov tovariš z dispozicijske postaje.

Seveda je tudi tukaj glavna panoga tista, ki je za postajo bolj sitna, in to je blagajniška in računska služba, ker tukaj mora biti vsaka številka pravilna, ker drugače blagajna ni v redu, kar je zelo sitno, ker se mora včasih dolgo iskati napako, da je blagajna zopet v redu, ali se pa mora še celo »gori plačati«, kar je pa še bolj sitno. Tarifna služba je pa prava pastorka železniške službe.

Prvič ni za to službo sploh nobenih službenih učil, nikakega »nauka o tarifah«, o njenih sestavi in sistemih, o tarifni politiki itd. Kar se tarif in tarifnih stavkov rabi v dotični postaji, to zna kandidat in dosti več ne. O mednarodnih direktnih tarifah, o tarifnih finesah nima nobenega pojma. In ker tudi postajenačelnik in drugi uradniki navadno niso posebni tariferji, je vpeljan princip: Ako si v dvomu, računaj raje višjo tarifo. Kajti

ako ni prav, bo že stranka pri direk-ciji reklamirala in jaz nimam potem s celo stvarjo nič posla, medtem ko dobim, ako si premalo računam, prigovor (doplačilni nalog) od direkcije in imam z njim velike sitnosti, ker se moram s stranko okoli prerekati in kregati, predno mi plača premalo zaračunano vozarino, ali moram pa stranko šele okoli loviti, in ako je ne najdem, imam čast, to diferenco iz lastnega žepa plačati, in ako se gre za višjo vsoto, moram meter dolga poročila in prošnje na direkcijo vlagati, prej da mi to diferenco odpiše, kar jako, jako nerada stori. In pri tem vsem dobim še nos, zakaj se tako površno dela.

Sedaj je kandidat tako daleč, da se oglasi h komercialnemu izpitu. Napraviti mora tudi predizpit, ki je pa samo formalen. Pri glavnem izpitu jih povprečno polovica pade, kar po zgornjih izvajanjih ni nič čudnega. Za komercialni izpit, ki ima več kakor desetkrat večjo tvarino in tudi bolj komplicirano, kakor prometni izpit, je čas za učenje in vežbo nerazmerno počasi odmerjen, šolanja pa takorekoč nič ni.

To so tudi vzroki, da toliko železniških uradnikov napravi prometni izpit — z odliko, komercialni pa — z nezadostnim uspehom. Zato je tudi železniški uradnik po prometnem izpitu — perfektni prometni uradnik, po komercialnem pa — komercialna (posebno tarifna) ničla.

Le tisti uradniki, ki imajo priliko dolga leta delati na velikih postajah z razširjenim (tudi inozemskim) prometom, ali pa pridejo v direkcijo k tarifarni službi in se tudi za to panogo železniške službe zanimajo in tozadevna znanstvena dela čitajo, se v tarifni službi res dobro in temeljito spoznajo in razumejo. Število takih uradnikov pa je, naravno, omejeno, zato je tudi med železniškimi uradniki razmeroma malo res dobrih tariferjev.

Upam, da sem s to svojo razpravo vzbudil v trgovskih in industrijskih krogih zanimanje za to vprašanje in dokazal važnost istega za te kroge, kar je bil glavni namen te, samo skicirane razprave.

Klasifikacija robe

Priloga A.

Pozicija	Predmet	Jugoslavija					Avstrija					Čehoslovaška					Italija						
		Pozicija	za količine			izjemne importne, eksportne tarife	Pozicija	za količine			izjemne importne, eksportne tarife	Pozicija	za količine			izjemne importne, eksportne tarife	Pozicija	kosovno blago	za najmanj			izjemne importne, eksportne tarife	
			kosovno blago	najmanj				kosovno blago	najmanj				kosovno blago	najmanj					5	10	15		
				5.000 kg	10.000 kg				5.000 kg	10.000 kg				5.000 kg	10.000 kg								ton
																			za tovorni list				
3	L																						
	Lepenka, sledeča:																						
	a) 1. lepenka iz lesovine, 2. siva lepenka, 3. iz slame, 4. strešna (krova) lepenka	L 3 a	I	II	A	imp. l. 7	P 4 a	II	A 5	A 10	eksp. l. 12	L 7 a	II	A	B	—	B 112 a	56	62	69	—	—	—
	b) drugačna v klasif. robe z znakovana	L 3 b	I	II	II	—	P 4 b	II	II 5	II 10	—	L 7 b	II	A	A	—	C 112 c	62	68	75	—	—	—
5	S																						
	Selitvena roba	S 5	I	A	A	—	d 2	III	A 5	A 10	—	S 45	I	A	A	—	M 55	41	61	—	—	—	
	K selitveni robi spada pohištvo, hišno orodje in ostali predmeti, ki spadajo k gospodarstvu tistega, ki se seli itd.																						

Priloga B.

Alfabetični seznam predmetov, imenovanih v odsekih A do C v slovenskem, nemškem, čehoslovaškem in italijanskem jeziku.

Predmet	Odsek ali pozicija	Predmet	Odsek ali pozicija
Slovensko		Češko	
L Lepenka, in sicer: 1. iz lesovine 2. siva 3. iz slame 4. strešna (krova) 5. drugačna, v klasif. neimenovana S Selitvena roba	L 3 a L 3 b S 5	L Lepenka, a to: 1. z drevni drti 2. režna (šeda) 3. z slamy 4. kytinová 5. jina, kokud nem v z avl-šte imenovana S Stěhovací svršky	L 3 a L 3 b S 5
Nemško		Italijansko	
P Pappe, u. zw.: 1. Holzstoffpappe 2. Graue Pappe 3. Strohpappe 4. Dachpappe 5. Andere in der Gitterklassifikation nicht genannte U Umzugsgut	L 3 a L 3 b S 5	C Cartoni, seguenti: 1. di cellulosa 2. griggi 3. di paglia 4. catramali 5. altri, non nominali M Masserie	L 3 a L 3 b S 5

Trgovina.

Zastopstvo za razpečevanje igrač išče neka češka tvornica igrač. — Naslov, kamor se je interesentom obrniti za nadaljnje tozadevne informacije, se izve v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Izpremembe v stanju trgovskih in drugih podjetij v II. četrtletju 1924. V času od 1. aprila do 30. junija 1924 je bilo v Sloveniji priglašanih 564, odglašanih pa 396 trgovskih obratov. Večje izpremembe izkazujejo nastopne stroke: trgovina z govejo živino prijav 11 (odjav 7), trgovina s prašiči 9 (5), trgovina z lesom 54 (27), trgovina z manufakturnim blagom 18 (8), trgovina z usnjem 10 (5), trgovina z deželnimi pridelki 34 (19), trgovina z mešanim blagom 94 (52), branjarje 25 (28), trgovina z galanterijskim blagom 17 (31), trgovska agentura 9 (4), komisijska trgovina 9 (2), sejmarstvo 53 (19), trgovina z vinom 4 (19), trgovina z vinom v zaprtih steklenicah 4 (12), trgovina z žganjem v zaprtih steklenicah 0 (13).

Zmanjšanje našega uvoza. — Po uradnih statističnih podatkih za zadnjih šest

mesecev — od 1. aprila do 30. septembra t. l. so carinski dohodki, ki izhajajo za 90% od uvoženega blaga, znašali 844 milijonov dinarjev. V istem času prošlega leta so znašali 843 milijonov dinarjev, kar pomeni, da je tekoče leto prineslo celotno 1 milijon dinarjev več. Toda ako se vzame v obzir, da se je v mesecu septembru t. l. povišal carinski ažijski, ki je ta mesec dal 17 milijonov dinarjev več, nego bi znašali carinski dohodki brez ažijsa, pomeni to, da je naš uvoz v tekočem letu padel. Ako vzamemo v obzir dejstvo, da nasprotno naš izvoz stalno raste, je vsekakor pričakovati, da bo to ugodno vplivalo na našo valuto.

Izvoz naše živine v Italijo. — V mesecu septembru t. l. se je izvozilo čez Rakek: 1607 konj, 5233 goved, 138 telet, 144.000 komadov perutnine.

Naše gospodarske korporacije v mednarodni trgovski zbornici. — Industrijska, trgovska in obrtniška zbornica v Beogradu, trgovski in obrtniški zbornici v Skoplju in Zagrebu, ki so članice mednarodne trgovske zbornice v Parizu, sestavljajo nacionalni komite naših gospodarskih korporacij, ki bo zastopal

gospodarske kroge naše kraljevine v mednarodni pariški zbornici.

Industrija.

Karteliranje naših tovarn vžigalic. — V naši državi imamo pet tovarn vžigalic: v Rušah, v Osijeku, v Vrbovskem, v Dolcu in v Novem Vrbasu, ki so v položaju, da popolnoma krijejo celotno potrebo naše države, deloma pa svoje izdelke tudi izvažajo. Tovarnarji tožijo, da so v kritičnem položaju, deloma vsled velike odvisnosti od uprave državnih monopolov, deloma pa vsled medsebojne konkurence. Da si svoj položaj izboljšajo, so sklenili, da ustanove v Zagrebu centralno prodajalnico in da bodo le preko te prodajalnice vnovčevali svoje izdelke.

Stanje italijanske električne industrije. Industrijski razvoj države, kateri primanjkuje kakor Italiji, premog, je edino omogočen z intenzivnim izkoriščanjem vodnih sil za produkcijo električne energije. Progresiven razvoj hidroelektričnih inštalacij je povzročil vedno večje povpraševanje po električnih strojih in električnem materialu. Italija proizvaja sedaj sigurno vse vrste električnih predmetov. Producirajo se vse vrste strojev, od najmanjše do najvišje sile: alternatorji od 1500 konjskih sil, generatorji vseh vrst, transformatorji vseh tipov, sesalke in centrifugalni ventilatorji itd. Druga važna stroka električne industrije je izdelovanje modernih električnih lokomotiv, katere proizvaja tvrdka Nicolo Romeo & Comp. Proizvajajo se tudi električne žice in izolatorji vseh vrst, električne žarnice, magneti za avtomobile, likalna železa, električne kuhinje itd.

Obrt.

Pomoč obrtnim šolam v Srbiji. — Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo denarno podporo ženskim obrtnim šolam in to: v Zajčaru 4000 Din; v Smederevu 5000 Din; Vel. Planini 3000 Din; višji ženski obrtni šoli v Beogradu 4500 Din; ženski obrtni šoli Jevrejskega društva v Beogradu 5000 Din; ženski obrtni šoli v Beogradu 5000 Din; v Prokuplju 10.000 Din; v Mladenovcu 10.000 Din; v Kruševu 10.000 Din; v Debru 5000 Din; v Rekovcu 5000 Din; v Kratovu 5000 Din; v Varvarju 5000 Din in Beli Palanki 10.000 Din.

Promet.

Direktne pošiljke v inozemstvo. — Ministrstvo saobračaja je odredilo, da se vrši direktno kartiranje pošiljatev za Avstrijo, Madžarsko in Českoslovaško v interesu hitre odprave blaga.

Železniška proga Ljutomer—Ormož. — Na tej progi je vozil prvi tovarni vlak dne 17. t. m. iz Ljutomera v Ormož. Svečano se otvori proga v prvi polovici meseca novembra t. l.

Konferenca za nov vozni red. — Konferenca za morebitne izpremembe sedanjega voznega reda na področju železniških direktorij v Ljubljani in v Zagrebu se vrši dne 23. t. m. na Sušaku. Konferenca se poleg uradnih organov udeležijo tudi zastopniki vseh gospodarskih korporacij.

Davki in takse.

Donos državne trošarine v mesecu avgustu t. l. — Po uradnih podatkih se je v mesecu avgustu t. l. pobralo 45.004.278 Din državne trošarine, in sicer v notranjosti države 27.558.178 Din, pri carinarnicah pa 17.422.497 Din. Na posamezne trošarinske predmete se razdeli pobrana trošarina sledeče: sladkor v notranjosti 7.256.171 Din (pri carinarnicah 10.769.808 Din), kava 24 Din (2.515.824 Din), kavini nadomestki 234.633 Din (0.30 Din), riž 13.838 Din (217.303 Din), pivo 4.325.695 Din (—), fina vina 78.544 Din (3450 Din), navadna vina 4.777.455 Din (—), ekstrakti brez alkohola 2944 Din (10.512 Din), liker, konjak in rum 459.077 Din (5338 Din), sveče 37.131 Din (215 Din), električne žarnice 3742 Din (562.690 Din), svetlobni plin 66.668 Din (—), karbid 210.498 Din (265 Din), kresila 78 Din (43.738 Din), alkohol 8.366.108 Din (50.759 Din), žganje 976.582 Din (33 Din), kisova kislina 461.880 Din (9837 Din), bencin 103.076 Din (3.232.220 Din), kontrolne pristojbine za denaturiranje špirta 207.631 Din (—). — Iz teh podatkov se razvidi, koliko trošarinskih predmetov uvažamo. Zanimivo je, da se je do-

nos trošarine na žganje vsled proširjenja trošarine proste žganjekuhe v mesecu avgustu t. l. napram donosu v istem mesecu lanskega leta znižal za 361.298 Din.

Denarstvo.

Cenovnik za zavarovanje valute ob izvozu blaga. — Za čas od 15. do 31. oktobra t. l. veljavni cenovnik se razlikuje od cenovnika, ki je veljal za prvo polovico meseca oktobra v nastopnih postavkah: 1. za pšenico, natovorjeno na postajah v Srbiji in v Bosni, je zvišana cena od 300 na 310 Din, za pšenico, natovorjeno na ostalih postajah, pa od 350 na 360 Din; 2. za koruzo je bila do sedaj določena cena na 280 Din; v novem cenovniku je cena za staro koruzo znižana od 280 na 270 Din, za novo koruzo pa je na novo določena na 160 Din; 3. cena za otrobe je znižana od 170 na 160 Din.

Zlata bilanca v Avstriji. — V Avstriji se bodo po vestih z Dunaja uvedle s početkom leta 1925 zlata bilance. Vlada namerava načrti o uvedbi zlatih bilanc predložiti v mesecu oktobru. Bilansiranje za leto 1924 se bo izvedlo še v papirnatih kronah.

Ruski proračun za leto 1924-25. — Sokolnikov je izjavil nekaterim časnikarjem glede ruskega proračuna za leto 1924-25 sledeče: Proračun sovjetske Rusije za leto 1924-25 bo znašal 2 milijardi in 91 milijonov. Lansko leto je znašal le 1 milijardo in 913 milijonov. Letošnji proračun se je moral zvišati radi slabe letine, da se podeli potrebnim poljedelcem znatne podpore v agrarne svrhe.

Hitra prodaja je velik dobiček!

Med predmete, katere v Vaši trgovini vedno naglo prodate, spada brezdvomno milo „ZLATOROG“. S tem visokovrednim izdelkom si ohranite Vaše odjemalce in zvišate promet. Ne dajte se premotiti z navidez cenejšimi izdelki, kateri Vam donesejo samo pritožbe Vaših odjemalcev.

Razno.

Angleški trgovski ataše o razmerah pri nas. — V nekaterih angleških listih je priobčeno poročilo angleškega trgovskega atašea g. M. Harveja, o gospodarskih in finančnih razmerah v naši državi. Poročilo je bilo izdelano aprila 1924. Med drugim govori poročevalec tudi o krizi, ki prihaja, po njegovem mnenju zbog strojenja zgradb in teženja denarja pri kmetih, kar privede majhne banke do tega, da plačajo 80 in tudi 50% obresti. To zopet povzroča nezaposlenost in zastoj v trgovini. Davek za kmetstvo prebivalstvo je majhen, tudi poleg doklad. Rud se pridobiva vedno več in so tudi dobri izgledi za nafto. Angleška udeležba pri izvozu in uvozu se je pomnožila. Tekstilno blago je glavni angleški predmet, ki se v Jugoslaviji uporablja, toda konkurenca s strani Italije je znatna. Pripominja, da se morajo ustvarjati zveze potom osebnih stikov in da se mora dovoliti kredit, ako se želi navezati posle.

Novi sekretar komore v Vel. Bečkerek. — Banatska Trgovsko industrijska in obrtniška zbornica v Vel. Bečkereku je na svoji seji dne 12. t. m. imenovala tajnikom g. dr. Nikola Manojlovića, bivšega avstro-ogrskega konzula.

Ukinitve stanovanjskih uradov. Po poročilih iz Beograda namerava vlada ukiniti stanovanjske urade ter prenesti njih funkcije na upravne oblasti I. stop-

nje. O pritožbah bodo razpravljala stanovanjska sodišča, ki se bodo ustanovila pri velikih županijah.

Anketa za naziv konjaka v češkem jeziku. Pri ministrstvu trgovine v Pragi se je vršila 13. okt. t. l. interesantna konferenca med zastopniki industrije za produkcijo likerjev in zastopniki zainteresiranih ministrstev. Anketa je imela namen določiti nov češki naziv za konjak. O tem vprašanju se je razpisal natečaj, a od 300 prejetih odgovorov se ni dobilo niti enega češkega imena, ki bi bilo prikladno za imenovanje konjaka. Sklenilo se je, da se mora do konca oktobra definitivno določiti češki naziv za konjak.

Egipt zahteva popolno neodvisnost. V razgovoru s člani »Association Egiptienne« je izjavil Za-Glul paša, da je zahteval v Londonu popolno neodvisnost Egipta ter odklonil željo Anglije, da ostanejo v Egiptu angleške čete za zaščito Sueškega kanala, kajti mednarodna pogodba iz leta 1888. garantira nevtralnost kanala. Predlagal je, da v slučaju nezadostne zaščite s strani Egipta odpošlje Društvo narodov potrebno zaščito. Seveda je Anglija odbila ta predlog, ker je mnenja, da je prisotnost angleških čet v Egiptu neobhodno potrebna. Za-Glul paša je opozoril angleško vlado, da je misel predlagane zveze s prisotnostjo čet nezdržljiva. Za-Glul paša meni, da je nadaljevanje posvetovanj z ozirom na sedanjí politični položaj v Angliji popolnoma brezuspešno.

Bogata žetev v Avstraliji. Avstralska vlada je brzojavila mednarodnemu zavodu za poljedelstvo, da obeta žito v državi Galles in Viktoriji bogato žetev. Navedeni državi pridelujejo navadno 2 tretjini celokupne produkcije v Avstraliji.

Ameriški kapital v sovjetski Rusiji. — Listi objavljajo: Pogajanja, ki so se pričela v Moskvi z ameriško skupino Harriman, katera se poteguje za koncesijo rudnikov mangana v Tkitaori v Georgiji, so vzbudila v širši ruski javnosti veliko pozornost. Te rudnike so izrabljali že Nemci l. 1918, a so se morali polagoma sporazumeti s Francozi v svrhu skupnega izkoriščanja. Sedaj pa hoče ameriška skupina Harriman dobiti izključno pravico do navedenih rudnikov. V to svrhu se je dvignila do sovjetske vlade v Moskvi. Nemčija in Anglija protestirata proti sovjetski Rusiji, ki hoče oddati Amerikancem rudnike v zakup, ne meneč se za potrebno privoljenje prejšnjih delničarjev. Ta poteza sovjetske Rusije krši brezdvomno rapalsko pogodbo. Rusi pa menijo, da bi eksploatacija rudnikov po ameriškem kapitalu olajšala priznanje Rusije de jure s strani Zedinjenih držav.

Prevoz zadrškega arhiva. — V Split je prišel peti transport materialij zadrškega arhiva bivšega dalmatinskega namestništva. Pravijo, da obsega zadrski arhiv, ki pripada naši državi, okoli 20 vagonov spisov in knjig. V razmahih od 20 do 30 dni prihaja v Split z jadrnico po ena partija spisov tega arhiva, ki se prenaša v občinski dom mesta Split.

Angleška izložba v Wembleyyu. — Velika angleška izložba se je zaključila. Prvotno se je nameravalo podaljšati izložbo do drugega leta, pozneje se je pa to namero opustilo. Obisk razstave je bil ogromen, vendar je bil deficit, kakor pri vseh takih prireditvah, neizbežen in bo po sodbah strokovnjakov znašal 4 do 6 milijonov funtov sterlingov.

Podaljšanje delovnega časa v Rusiji. — Strokovna internacionala v Amsterdamu poroča, da je sklenila sovjetska vlada z ozirom na padanje produkcije v ruski industriji podaljšati delovni čas za eno uro.

Novo ime za južno Rusijo. — Agencija Rosia poroča: Na podlagi izvršilnega ukaza sovjetrov se bo odslej južni del Rusije imenoval uradno »Severni Kavkaz«.

Zrakoplovba v Srednji Aziji. V Srednji Aziji je bila uvedena pred nekoliko mesece zrakoplovna črta med Taškentom in Verno in med Bukaro in Kivo. Za prvo zračno črto rabi zrakoplov samo 6 in pol ure. Zrakoplovna črta se vrši trikrat dnevno. Za drugo črto rabi zrakoplov 4 ure in leti na njej dnevno dvakrat.

Posojilo za Nemčijo. — Na Angleškem se je posojilo za Nemčijo podpisalo za

trinajstkrat več kot je bilo to preračunjeno.

Razpis tajniškega mesta pri Trgovsko-obrtniški zbornici v Osijeku. — Pri Trgovsko-obrtniški zbornici v Osijeku je razpisano mesto tajnika. Reflektanti raje predložijo svoje prošnje do 5. novembra zborničnemu predsedniku. — Prošnjam je priložiti dokaz, da je prošilec državljani kraljevine SHS, da je končal pravni fakultet in da je položil za državne uradnike predpisane izpite, da je v govoru in pisavi vešč razen uradnega vsaj nemškega in še enega svetovnega jezika (francoskega, angleškega). Prednost imajo reflektanti, ki so razen pravnih študij končali abiturijentski tečaj kake trgovske akademije. Namestitev je poskusna za eno leto.

Ljubljanska borza.

Dne 20. oktobra 1924.

Blago: les: Hmelovke, od 6—8 m dolžine, od 5 cm debeline na drobnem koncu, fco nakladalna postaja, za tekoči meter, bl. —75; smrekovi in jelovi hlodi, 4 m dolžine, 25—60 cm prem., fco nakl. postaja, bl. 300; bukovi krlji, sveži, od 2.25 m naprej, od 25 cm prem. napr., la, fco meja, den. 400; deske III., fco meja, den. 530; bukova drva, obrobljene, suhe, fco naklad. postaja, 5 vag., den. 22; bl. 23; zaključek 22; oglje la, vilano, fco meja, den. 115; žito in poljski pridelki: pšenica: domača, fco Ljubljana, denar 385; bačka, par. Ljubljana, bl. 435; koruza bačka, par. Ljubljana, bl. 335; oves bački, par. Ljubljana, bl. 320; laneno seme, fco Ljubljana, den. 680; bl. 700; pšenična moka št. 0 bas. bačka, fco Ljubljana, bl. 625; krompir, fco Jesenice, den. 120; fižol: ribničan, orig. fco Ljubljana, den. 465; ribničan, b-n, čiščen, fco Postojna trans., bl. 615; prepehčar, orig., fco Ljubljana, den. 480; prepeličar, b-n, izbran, fco Postojna, 1 vag., den. 560; bl. 600; zaklj. 600; mandolon, orig., fco Ljubljana, den. 350; fižol ruja-vi, orig., fco Ljubljana, den. 350; jabolka za prešanje, fco nakladal. postaja, denar 60; jabolka sort. la, fco naklad. postaja, den. 225.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921., bl. 61; Celjska posojilnica, den. 208; Ljublj. kreditna banka, den. 225; bl. 232; Merkantil. banka, den. 122; bl. 127; Prva hrv. štedionica, den. 917; Strojne tovarne in livarne, den. 130; bl. 150; Trbovelj. premogokopna družba, fl. 420; Združene papirnice Vevče, denar 113; bl. 120; 4% zastavni listi Kranjske dež. banke, bl. 17; 4% kom. zadolžnice Kranjske dež. banke, bl. 89.

KOVINSKI TRG V PRVI POLOVICI OKTOBRA.

Ameriški kovinski trg je bil še kar naprej v znamenju pomnožene živahnosti. Kot kupci so nastopile z večjimi naročili zopet železnice, ki so začele kriti svojo potrebo. V avgustu so producirali veliko več jekla kakor prej: 2.541.500 ton, julija pa 1.869.400 ton. Tako v železu kakor v jeklu je bilo 31. avgusta še veliko neodpravljenih naročil. Povpraševanje po surovem železu je zelo živahno, cene trdne.

V Evropi traja nejasni položaj še dalje naprej, sedaj ga označujejo kot zelo nervoznega. Ne moremo si napraviti jasne slike, kako bo v bodočnosti, ko bo nastopila Nemčija kot enakopraven faktor. Gospodarske kroge skrbijo, kaj bo tedaj, ko bo dobila Nemčija inozemsko posojilo; prav tako jih skrbi tudi potek novih trgovskih pogajanj. Rekli smo že, da so po londonski konferenci upali zlasti Nemci in Francozi, da se bo kmalu obrnilo na bolje. To se pa še ni zgodilo in bo še dosti vode preteklo, preden bo vse spet v starem tiru. Vrhutega traja hudi konkurenčni boj med Nemci, Francozi in Belgijci še kar naprej. Pravijo, da delajo Belgijci z izgubo in so v velikih skrbih, kaj bo. Tudi padajoče cene ne privabljajo novih kupcev; to je zmeraj isto, ker upajo kupci, da bodo cene še bolj padle. Kakor hitro se pa obrne,

konsum brž kupuje, tudi če gredo cene gor.

Cere na evropskem eksportnem trgu gredo nalahno nazaj: železo v palicah so ponujali Nemci in Belgijci po funtov šterlingov 5/18 in tudi še nižje. Surova pločevina 7, srednja 7/15, fina je stabilna še zmeraj 8.

V posameznih deželah ni bistvenih sprememb. Na Angleškem živahno razpravljajo o padanju cen. Kontinentalna konkurenca tišči cene na domačem trgu dol, o eksportnih naročilih pa sploh ni govora. Belgijsko surovo železo je v angleških pristaniščih bolj poceni kakor angleško. Angleži se tolažijo s tem, da to ne bo trajalo dolgo in da bodo Belgijci vsled vedno večjih obratnih stroškov morali na vsak način s cenami gor.

Trg surovega železa na Francoskem je mrtev, domače povpraševanje je malenkostno, cena za tono je od začetka leta padla za 120 frankov. Lito surovo železo so ponujali za 285 frankov, dočim je bila običajna cena v zadnjem času fr. 290—300; hematit notira ca. 400—415. Producenti skrbijo cena koksa, ki se menda ne bo znižala. Nasprotno se bodo pa produkcijski stroški zvišali, ker zahteva delavstvo vsled rastočih cen za živila, večjo plačo. Torej pogled v bodočnost ni ravno razveseljiv. Tudi Belgijcem tla niso ravno mehko postlana, kakor smo že omenili. Zadnje cene: železo v palicah 535 belg. frankov, tračnice 725, surova pločevina 630, srednja 690—700, lito surovo železo 325—335.

Luksemburžani so pa v eksportu bolj zaposleni kakor Belgijci. Nemci željno čakajo na posojilo, zelo veliko si obetajo od njega. Sicer pa kupčija ni posebno dobra, vsak kupi le to, kar mora. Cene za koks bodo znižali za 10%, tudi železnica se bo pocenila. Denar se malo bolj prosto giblje. Glavno je pa posojilo. Domači češki trg se je dokaj poživil, konjunkturo je izrabila mala železna industrija. Eksportna trgovina je pa zelo slaba, svotovne cene so za Čeha prenizke. Mnogo pričakujejo od bodočih trgovinskih pogajanj, ki so za železno industrijo velikega pomena, ker je v prvi vrsti navezana na eksport.

Zaposlenje državnega sveta. — Pri beograjskem državnem svetu, ki je naše vrhovno upravno sodišče, je nerešenih približno 33.000 tožb, od katerih jih zadeva 25.000 razvrstitev državnih uradnikov v posamezne kategorije in skupine po novi službeni pragmatiki. — Pri državnem svetu posluje sedaj šest senatov, od katerih reši vsak dnevno k večjemu 10 tožb.

»Bajtar«, stavbna in kreditna zadruga. — Železniško uslužbenstvo, ki pod sedanjimi stanovanjskimi neprilikami razmeroma največ trpi, je ustanovilo dne 2. septembra t. l. stavbno zadrugo »Bajtar«, čije namen je preskrbeti članom

zadruga lastna domovja. Zadruga je obljubila vlada kakor tudi drugi mero-dajni faktorji svojo pomoč in je upati, da bo v prihodnji stavbni sezoni postavljenih kakih 50 malih hišic pod streho. Z ustanovitvijo zadruga je napravljen prvi resni korak, da se reši stanovanjsko vprašanje na edini možni način potem produkcije novih malih stanovanj za srednje in delovne sloje.

Cena za našo in italijansko moko v Gružu. — Razlike v cenah za našo in italijansko moko v Gružu kažejo, kako neugodno vplivajo na naše gospodarstvo neurejene tarife in prometne razmere. V Gružu stane naša moka: ničlerica 6.50 do 6.70 Din, št. 2: 5.90 do 6.20 Din, št. 5: 5.50 do 5.90 Din, št. 6: 4.90 do 5.50 Din po kvaliteti franko prisatnišče; italijanska moka pa stane: dvojna ničlerica 6.50 Din, ničlerica 6.30 Din, I-A: 5.60 Din, I-B: 5.50 Din, krušna moka št. 4: 4.20 Din franko pristanišče.

Svinjski sejem v Mariboru dne 17. t. m. — Prignalo se je 466 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: od 5 do 6 tednov stari prašiči po 75 do 162.50 Din, od 7 do 9 tednov stari po 200 do 250; od 3 do 4 mesece stari po 300 do 500; od 5 do 7 mesecev po 700 do 750; od enega leta stari po 500 do 1750 dinarjev. Cene so bile nižje kakor pretekli teden, a kljub temu kupčija ni bila živahna.

Cene na trgu v Mariboru (15. okt.). 1 kg govejega mesa I. 25—27; II. 23—24; III. 21.50. 1 kg teletine I. 27.50—30; II. 24—25; jetra 25; pljuča 20—25. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 25—40; sala 39; črevne masti 25—30; pljuča 10—14; jetra 15—18; 1 kg sveže slanice 32—36; 1 kg papricirane 40; prekajene 40, 1 kg masti 37—39; prekajenega mesa 38—55. Klobase, 1 kg: krakovske 50; debrecinske 32.50; brušviške 28—30; pariške 33 do 35; hrenovke 38; kranjske 45; 1 komad prekajenih 6—9 Din. Perutnina: 1 piščanec majhen 17.50—20; večji 20—45; 1 kokoš 50—60; raca 30—35; gos 60—80; puran 75; 1 domač zajec majhen 10; večji 50. 1 liter mleka 3—3.50; 1 liter smetane 12—16; 1 kg surovega masla 40—44; kuhanega 48—54; 1 kg emendelskega sira 140; polemendelskega 60 do 70; trapistovskega 80—40; tilsitskega 40; parmezana 100—125; 1 jajce 1.75 do 2.25. 1 kg kave I. 65—80, II. 45—60; 1 kg pražene kave I. 80—100, II. 55—70; 1 kg testenin 11.50—20; 1 sladkorja v prahu 18; v kristalu 13; v kockah 14.50; 1 kg pšenič. škroba 12—20; riževnega 25 do 30; 1 kg riža 7—16; 1 liter namiznega olja 28—30; 1 kg mila 14. 1 kg pšenice 4; riž 4; ječmena 3.75; ovs 3.50; koruze 3.75; prosa 4.25; ajde 4.50; fižola 5—6; leče 12—20. 1 kg pšenične moke št. 0< 6.75—7; >1< 6.50; >2< 6.25; >5< 6; >6< 5.50; >7< 4.50; 1 kg prosene kaše 7; ješprenja 6.50—7; otrobov 2.50—3; 1 kg koruzne moke 4; koruznega zdroba

5—6; pšeničnega 7.50—8; ajdove moke >1< 8; >2< 7; 1 kg kaše 7; ržene kave 10—15; cikorije 25 Din.

Tržne cene v Ljubljani (15. okt.) V mesnicah po mestu: 24—27; na trgu: 1 kg govejega mesa I. 24—26; II. 20 do 24. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 28 do 30; II. 25—27.50; jetra 29—30; pljuča 24—25. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 34; II. 29; pljuča 14—15; jetra 25 do 30; 1 kg slanice trebušne 29—30; ribe in sala 35—36; slanice mešane 33—34; slanina na debelo 32—33; 1 kg masti 35 do 38; 1 kg šunke (gnjati) 45; prekajenega mesa I. 40—45; II. 35—40. Drobnica: 1 kg koštrunovega mesa 19; jagnjetine 25; kozličevine 28 Din. Klobase: 1 kg krakovskih 56; debrecinskih 56; hrenovk 42; pol prekajenih kranjskih 45. — 1 majhen piščanec 12.50—15; večji 20 do 25; 1 kokoš 40—50; 1 petelin 40—45; 1 manjši domač zajec 10; večji 17—25. 1 liter mleka 3—3.75; 1 kg surovega masla 50; čajnega masla 60—70; 1 kg masla 50; 1 kg bohinskega sira 52; sirčka 12; 1 jajce 1.75—2 Din. — 1 kg kave: Portoriko 84—96; Santons 48—552; Rio 42—48; 1 pražena I. 100—110; II. 84 do 9—; III. 56—60; 1 kg kristal. sladkorja 14.50; v kockah 16.50; 1 kg riža I. 12; II. 10; 1 liter namiznega olja 26; 1 kg soli 3.50; riževnega škroba 19; pšeničnega 16; koruznega 12; 1 kg testenin I. 16; II. 11 Din. 1 kg moke št. 0< 5.50; za kuho št. >1< 6.25; 1 kg črne krušne moke št. >6< 5; kaše 1; ješprenja 6; otrobov 2.75—3; koruzne moke 4; koruznega zdroba 5; pšeničnega 7; 1 kg ajdove moke I. 9; II. 8 Din. 1 q pšenice 400; riž 350; ječmena 400; ovs 375; prosa 300; nove sušene koruze 300; ajde 300; fižola ribničana 500; prepeličarja 450; 1 q graha 400; leče 600 Din.

Trboveljski trg. Govedina: v mesnicah in na trgu 22—24. Teletina: na trgu 30; v mesnicah 33; jetra 22—23; pljuča 12. Svinjina: meso na trgu 30—40; jetra 35; meso v mesnicah 33—35; slanina na trgu 31—34; salo 38; v mesnicah I. 35; II. 33; sveža mast 38—40; prekajeno meso na trgu 35—37.50; v mesnicah 40—55; soljena slanina 36. Salama: fina 50; slabša 30. Perutnina: kokoš 50—65; puran 140—150; piščanci 20—30. Jajca komad 1.75—2. Mleko 4—4.50; surovo maslo 50; čajno maslo 88. Kruh: beli 6.50—7; črni 5.75. Moka: >00< 6.25; >1< 6; krušna 5.25; ajdova 6.75; turščina 4; turšeni zdrob 5; pšenični zdrob 7. Sladkor: kristalni 16; v kockah 18. Fižol 6; v stročju 4; ječmenček 6—6.225; ječmenček drobni 8—11.50; krompir 1.50; sol 4; olje namizno 26; bučno olje 34; petrolej 7.50; milo 18; kava 52; žitna kava 15; riž 10 do 11; makaroni 12; leča 9—11; grah 9 do 10; orehi 10; česen 10; salata 6; grozdje 15; limone 1.50 komad, paradižniki 2—2.50; hruške 6; jabolka 4.50; zelje glavno 1.75—2.

Dobava, prodaja.

Nabava 10.500 kg tiskarskega papirja. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje v skrajšanem roku ponovno pismeno dražbo za nabavo 10.500 kg tiskarskega papirja. Dražba bo 6. novembra t. l. ob 11. uri v sobi št. 43 direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani. Pogoji so na vpogled pri Ekonomnem odseku, kjer se dobe za 10 dinarjev. Poudariti mora položiti 5% (oziroma 10% inozemci) ponudene vrednosti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri Pomožnem uradu omenjene direkcije.

Dobava. V pisarni 16. artiljerijskega polka v Ljubljani se bo vršila dne 27. oktobra t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave riža, makaron, ješprenjčka, fižola, domače svinjske masti in jedilnega olja. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. (Št. 10.540.)

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko in

deželne pridelke

raznovrstno

rudniško vodo

Lastna pražarna za

kavo in mlin za di-

šave z električnim

obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,

Šv. Petra nasip 7.

Najboljši živalni stroji v vseh
spremah Gritzer, Adler za
redbiško in obrtno rabo,
latsiam igle, olje ter vse pe-
samezne dele za vse sisteme.
En gros!

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristinega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

JUHAN

se dobi v vseh
špecerijskih
prodajalnah.

Pisarna: Ljubljana,
Gradišče 13.

OREHE

suhe, letošnje kupuje
vsako množino veletrgo-
vina M. Suppanz v Pristavi

Za jugoslovanski patent št. 310 od
1. februarja 1914 na
>Postupak kod proizvodnje živež-
nih sredstava, koja sadržavaju
slobodan lecitin<,
se iščejo kupei ali odjemalci licene.
Cenji. ponudbe na ing. Milan
Suklje, patentni inženjer, Ljub-
ljana, Rutarjeva ulica št. 9.

Razširjajte

„Trgovski list“!

Veležanjarna M. ROSNER & Co. nasl.
VIKTOR MEDEN
v Ljubljani

Izdeluje najboljše

likerje,

rum,

konjak,

slivovko,

brinovec,

tropinovec.

Kupuje sadje za žganjekuho.

Telefon Interurban št. 71.

Edini tihl pisalni stroj z neomejeno trpežnostjo

L. C. SMITH & BROS, MOD. 8

brez najmanjšega ropota, ker so vsi tečajji na krogličnih ležajščih.

Zastopstvo:

Ludovik Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6./I.